Demokraterna

Ärende nr 2.2.1 Kommunstyrelsen 27 januari 2021 Yrkande 22 janauri 2021 Dnr 1640/20

Yrkande ang Redovisning av uppdrag att utreda ekonomiska och miljömässiga konsekvenser av att genomföra stödåtgärder för restaurangnäringen

Förslag till beslut, i kommunstyrelsen och i kommunfullmäktige:

Följande stödåtgärder för restaurangnäringen medges för 2021

1. Avgiftsfri markupplåtelse för uteserveringar
2. Avgiftsfrihet vid ansökan om minskat antal tömningar av fettavskiljare samt tillåtelse att minska antalet tömningar av fettavskiljare på grund av minskad aktivitet
3. Reducerade avgifter på grund av minskade avfallsmängder, genom
   a) möjlighet att pausa abonnemang för kortare tid än åtta veckor
   b) en tillfällig reduktion av avfallstaxan med 30 procent

Bakgrund

Demokraterna anser att Göteborgs Stad ska göra vad vi kan för att stötta den hårt drabbade restaurangnäringen. Stadsledningskontoret får återkomma angående eventuellt behov av ramförstärkning till de berörda nämnderna när effekterna är klarlagda.

Yrkande Sverigedemokraterna

Datum 2021-01-20 Ärende nr 2.2.1

Yrkande angående – Redovisning av uppdrag att utreda ekonomiska och miljömässiga konsekvenser av att genomföra stödåtgärder för restaurangnäringen

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med stadsledningskontoret och relevanta nämnder, skyndsamt hemställa till regeringen att förenkla ansöknings- och handläggningsförfarandet samt att snarast utbetala det statliga ekonomiska stödet (omställningsstöd och permitteringsstöd).

2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med stadsledningskontoret och relevanta nämnder, hemställa till regeringen att skyndsamt se över effekterna av införda restriktioner och att de restriktioner som har minimal effekt på reducerad smittspridning dras tillbaka.

3. Kommunstyrelsen får i uppdrag att skyndsamt skicka ärendet till Kommunfullmäktige för fastställan av beslut om taxor och avgifter för trafiknämnden samt nämnden för kretslopp och vatten.

4. Kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att skyndsamt utreda och redovisa de ekonomiska konsekvenserna av:
   - Återbetalning av tillsynsavgifter för alkohol och livsmedel för 2020
   - Avgiftsbefrielse av alkohol- och livsmedelstillsyn under 2021
   - Återbetalning av avgift för markupplåtelse november - december 2020
   - Avgiftsbefrielse för markupplåtelse för hela 2021
   - Att möjliggöra för restauranger att vid catering av mat tillåta alkoholförsäljning
   - Att tillåta "microcatering" för krögare med cateringtillstånd, så att dessa ska kunna köra hem mat och vin till privatpersoner i deras hem.
   - Att förkorta och effektivisera handläggningstiderna vid tillståndsansökningar

5. Kommunstyrelsen får i uppdrag att skyndsamt efter utredning, skicka ärendet i punkt 4 till Kommunfullmäktige för fastställan av beslut.

Yrkandet

Göteborg har under många år frodats med ett blomstrande och expansivt näringsliv. Staden har varit välförsedd med ett omfattande utbud av små och stora butiker, restauranger och utvecklad besöksnäring. Under de senaste åren är situationen en helt annan.

Stadens många företagare slåss för sin överlevnad, de är i akut behov av hjälp. Alla buffertar som samlats ihop tidigare år, alla besparingar – allt är slut. Livsverk, personal och familjer går under. Ett snabbt och effektivt räddningspaket utan byråkratiskt krångel är nödvändigt för att minska konkursvågen.

Regeringen har gått ut med uppmaningen att tänka kreativt och agera för Sveriges bästa. Detta gäller alla och envar. Sverigedemokraterna vill att Göteborgs Stad ska följa regeringens uppmaning, vi ska göra allt vi kan för att hjälpa näringslivet i denna mycket svåra situation. Allt för att gynna överlevnad av näringen.

Göteborgs Stad

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2021-01-18
Diarienummer 1640/20

Handläggare
Christina Bertilson, Ulrika Hylander
Telefon: 031-368 02 14, 031-368 00 42
E-post: christina.bertilson@stadshuset.goteborg.se
ulrika.hylander@stadshuset.goteborg.se

Redovisning av uppdrag att utreda ekonomiska och miljömässiga konsekvenser av att genomföra stödåtgärder för restaurangnäringen

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsens uppdrag 2020-12-16 § 1082, till stadsledningskontoret att skyndsamt utreda de ekonomiska och miljömässiga konsekvenserna av att genomföra stödåtgärder för restaurangnäringen, förklaras fullgjort.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2020-12-16 § 1082 att ge stadsledningskontoret i uppdrag att skyndsamt utreda de ekonomiska och miljömässiga konsekvenserna av att genomföra följande stödåtgärder för restaurangnäringen:

- Avgiftsfri markupplåtelse för hela 2021.
- Avgiftsfrihet vid ansökan om minskat antal tömningar av fettavskiljare samt tillåtelse att minska antalet tömningar av fettavskiljare på grund av minskad aktivitet i verksamheten under 2021.
- Reducerade avgifter på grund av minskat behov av avfallshantering under 2021.

Stadsledningskontoret har inhämtat information från trafikkontoret samt förvaltningen för kretslopp och vatten som har utrett effekterna av föreslagna åtgärder, och gör med denna redovisning bedömningen att kommunstyrelsens uppdrag till stadsledningskontoret kan förklaras fullgjort.

Om kommunstyrelsen vill föreslå ändring i taxor och avgifter för trafiknämnden samt nämnden för kretslopp och vatten, så behöver ett sådant beslut fastställas av kommunfullmäktige.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Trafikkontoret har i sitt yttrande beräknat de ekonomiska konsekvenserna utifrån att restaurangnäringen avgiftsbefrias för markupplåtelse för uteserveringar. Den ekonomiska konsekvensen i form av intäktsförluster har gjorts utifrån de intäkter trafikkontoret hade under år 2019, eftersom avgifterna för år 2020 i princip var reducerade till noll. Intäktsförlusten beräknas för år 2021 utifrån 2019 års nivå uppgå till 14,7 mnkr.

Utrymme finns inte inom det av kommunfullmäktige fastställda kommunbidraget för trafiknämnden. Trafikkontoret konstaterar att en avgiftsbefriad markupplåtelse av uteserveringar har betydande ekonomiska konsekvenser för trafikkontoret avseende förlorade intäkter.

För de enskilda näringsidkarna innebär detta att uteserveringar kan erbjudas kunder i en utomhusmiljö utan att näringsidkare har kostnader för markupplåtelse.

Förvaltningen för kretslopp och vatten bedömer sammantaget att föreslagna åtgärder har en positiv ekonomisk effekt för både staden som helhet samt för de drabbade verksamhetsutövarna. Förvaltningen har redan under 2020 infört lättnader för drabbade verksamheter och de ekonomiska effekterna för 2020 bedöms som ringa. Bedömningen är att om avgiftsfrihet för dispensansökningar för fettavskiljare, minskat antal tömningar för fettavskiljare samt reducerad avgift för avfallshantering enligt förslag 1 införs, så blir de ekonomiska effekterna för 2021 i motsvarande nivå som för 2020, det vill säga tämligen marginella. Om däremot förslag 2 för reducerad avgift för avfallshantering införs så bedömer förvaltningen ett uppskattat intäktsbortfall om cirka 9 mnkr baserat på hotell- och restaurangnäringen samt en ökning av förvaltningens administrativa kostnader.

Förvaltningen bedömer att en reducerad avgift som endast vänder sig till vissa kundgrupper bör skattefinansieras, stadsledningskontoret instämmer i förvaltningens bedömning. Utrymme för någon sådan finansiering finns inte budgeterat i kommunfullmäktiges budget 2021. Ett sådant beslut kräver ett beslut om hur finansiering ska ske.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några betydande aspekter på frågan utifrån den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Stadsledningskontoret bedömer att föreslagna åtgärder ger möjlighet till att arbetstillfällen kvarstår och verksamheter ges möjlighet till överlevnad för de verksamheter som omfattas av subventionerna. Ur ett smittoperspektiv borde det dessutom vara säkrare att umgås i en utomhusmiljö, vilket har flera fördelar under rådande pandemin, inte minst ur hälso- och folkhälsoperspektiv.

Bilagor

1. Kommunstyrelsens protokollsutdrag 2020-12-16 § 1082
2. Trafikkontorets yttrande 2021-01-07
3. Kretslopp och vattenförvaltningens yttrande 2020-12-28

Ärendet

Redovisning av kommunstyrelsens uppdrag 2020-12-16 § 1082 till stadsledningskontoret att skyndsamt utreda ekonomiska och miljömässiga konsekvenser av föreslagna stödåtgärder för restaurangnäringen.

Om kommunstyrelsen vill föreslå ändring i taxor och avgifter för trafiknämnden samt nämnden för kretslopp och vatten, så behöver ett sådant beslut fastställas av kommunfullmäktige.

Beskrivning av ärendet

Med anledning av Corona-utbrottets påverkan på restaurangbranschen har Göteborgs Restaurangförening har skrivit till kommunstyrelsen och vädjat om stödåtgärder för att klara sig igenom coronapandemin. Kommunstyrelsen har 2020-12-16 § 1084 beslutat att ge stadsledningskontoret i uppdrag att skyndsamt utreda ekonomiska och miljömässiga konsekvenser av att genomföra följande stödåtgärder för restaurangnäringen:

- Avgiftsfri markupplåtelse för hela 2021.
- Avgiftsfrihet vid ansökan om minskat antal tömningar av fettavskiljare samt tillåtelse att minska antalet tömningar av fettavskiljare på grund av minskad aktivitet i verksamheten under 2021.
- Reducerade avgifter på grund av minskat behov av avfallshantering under 2021.

Stadsledningskontoret har remitterat frågeställningen vidare till trafikkontoret samt förvaltningen för kretslopp och vatten med begäran om tjänstemannasvar senast 2021-01-08 för att skyndsamt kunna bereda ärendet.

Trafiknämnden ska fastställa avgifter för upplåtelser för gatumark och annan allmänplatsmark inom ramar för avgiftsnormer antagna av kommunfullmäktige, om inte uppgiften anförtrotts annan. Undantag från avgiftsnorm fastställs av kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige ska fastställa avfallstaxa enligt Miljöbalkens 27 kapitel. Avfallstaxan ska finansiera avfallsverksamheten enligt självkostnadsprincipen. Enligt kretslopp och vattennämndens reglemente ska nämnden ta fram förslag på avfallstaxa som ska beslutas av kommunfullmäktige.

Trafikkontoret

Avgiftsfri markupplåtelse

Kommunfullmäktige beslutade 2020-04-16, § 18 att reducera avgiften för upplåtelse av offentlig platsmark för försäljningsändmål till noll under maj och juni samt bemyndigade trafiknämnden att fatta beslut om förlängning fram till 2020-12-31. Trafiknämnden beslutade 2020-06-18 §256 att förlänga avgiftsreduceringen för upplåtelse av offentlig platsmark för försäljningsändamål samt för verksamheter på vatten till och med 2020-10-31. Därefter upphörde reducerad avgift för markupplåtelse för uteserveringar.

Trafikkontoret har i sitt svar redogjort för avgift för upplåtelse av offentlig platsmark utifrån försäljningsändamål, vilket inkluderar markupplåtelse för exempelvis salustånd, konsthantverk och uteserveringar. En mer utförlig beskrivning av detta ändamål görs i förvaltningens tjänsteutlåtande.

Inom ramen för utredning av konsekvenser av avgiftslättnader för markupplåtelse för restaurangnäringen representeras dessa av uteserveringar. Enligt de beräkningar som

trafikkontoret har gjort avseende ekonomiska konsekvenser av en avgiftsbefrielse, skulle intäktsbortfallet uppgå till 14,7 mnkr. Detta är beräknat utifrån 2019 års intäkt för avgift för markupplåtelse för uteserveringar, för år 2020 finns inget reellt intäktsbortfall eftersom avgiftsreduceringar genomfördes i början av året.

Trafikkontoret bedömer i sitt svar att de miljömässiga konsekvenserna av avgiftsbefriade uteserveringar att vara av liten betydelse.

Förvaltningen kretslopp och vatten

Förvaltningen har, sedan pandemin startade våren 2020, inom ramen för avfallstaxan gjort ett antal åtgärder gentemot kunder som uppgivit att de drabbats i sin verksamhet. Förvaltningen har lämnat anstånd med betalningar utan ränta, upprättat avbetalningsplaner utan ränta, glesat ut tömningsintervall samt pausat avfallsabonnemang där kunden uppgett att detta önskas till följd av minskade avfallsmängder.

Avgiftsfrihet samt minskat antal tömningar fettavskiljare

I avfallstaxan regleras antal tömningar av fettavskiljare samt den avgift som tas ut vid ansökan om dispens för antal tömningar.

För 2021 föreslår förvaltningen att dispenshantering för fettavskiljare och därmed avgiften för dispensansökan helt utgår ur avfallstaxan för 2021 för samtliga verksamheter för att åter införas från och med år 2022.

Avfallskunderna har under 2020 getts möjlighet att utan dispensansökan glesa ut sina tömningar för fettavskiljare. Förvaltningen föreslår att denna åtgärd kvarstår under 2021.

Förvaltningen bedömer de miljömässiga konsekvenserna som låga för Göteborgs Stad och dess invånare.

Förvaltningen bedömer att de ekonomiska konsekvenserna för förslaget blir marginella för avfallsverksamheten.

Reducerad avgift avfallshantering

Samtliga avfallskunder har alltid möjlighet att vid förändrad mängd avfall påverka sin avfallstömning och därmed sin avfallskostnad genom att minska hämtningsfrekvensen och att minska antalet avfallskärl. Normalt finns en åttaveckorsgräns för möjlighet att pausa sitt avfallsabonnemang, den gränsen har tillfälligt tagits bort för att underlätta för berörda verksamheter.

Förvaltningen redovisar två förslag för att reducera avgiften för avfallshantering för verksamhetsutövare. Den miljömässiga konsekvensen för invånarna och Göteborgs stad bedöms som ringa

Förslag 1:

Avfallskunderna har under 2020 getts möjlighet att pausa sina abonnemang för kortare tid än åtta veckor om verksamheten tillfälligt har varit stängd. Förvaltningen föreslår att denna möjlighet kvarstår år 2021. Tillsammans med möjligheter att glesa ut tömningsintervall samt att minska antalet kärl finns goda möjligheter för verksamheterna att påverka sina kostnader för avfallshämtning. Förvaltningen har under 2020 arbetat proaktivt och sökt upp verksamhetskunder som kan minska sina kostnader på det här sättet. Den uppsökande verksamheten kommer att fortsätta även under 2021. Under 2020 medförde dessa förändringar på kundernas abonnemang att restaurangbranschens avfallskostnader minskade med 15 procent, enligt förvaltningen kretslopp och vatten.

Förvaltningen bedömer att de ekonomiska konsekvenserna för förslaget blir marginella för nämndens avfallsverksamhet, men får påverkan på verksamhetsutövarnas avfallskostnader.

Förslag 2:
Förvaltningens andra förslag är att avfallstaxan för 2021 reduceras med 30 % för verksamhetsutövare som drabbats av pandemin.

I kontakt med förvaltningen erfar stadsledningskontoret att restauranger ibland har egna abonnemang och ibland har delade avfallsabonnemang via hyresvärd. Vidare har kundgruppen restauranger som har egna abonnemang olika kärltyper och hämtningsfrekvenser vilket gör att det finns en stor flora av olika abonnemang och därmed avgifter som betalas idag. I sitt yttrande uppger förvaltningen också att förbättrade riktlinjer behövs för bedömning av verksamhetsutövares påverkan av pandemin.

Förvaltningen har gjort en uppskattning om ett intäktsbortfall om cirka 9 mnkr samt ökad kostnad för administration. Beräkningen baseras på hela kundgruppen hotell och restaurang.

Förvaltningen bedömer att en reducerad avgift som endast vänder sig till vissa kundgrupper bör skattefinansieras.

Stadsledningskontorets bedömning

Med denna redovisning gör stadsledningskontoret bedömningen att uppdraget till stadsledningskontoret att skyndsamt utreda ekonomiska och miljömässiga konsekvenser av föreslagna stödåtgärder för restaurangnäringen är genomförd.

Stadsledningskontoret konstaterar att om kommunstyrelsen vill föreslå ändring i taxor och avgifter för trafiknämnden samt nämnden för kretslopp och vatten, så behöver ett sådant beslut fastställas av kommunfullmäktige.

Stadsledningskontoret konstaterar att det i kommunfullmäktiges budget för 2021 inte finns avsatt medel för åtgärder som medför minskade intäkter enligt beskrivning i avsnittet ekonomiska dimensionen.

Uppdraget från kommunstyrelsen avser stödåtgärder för restaurangnäringen och inte andra branscher som också har påverkats negativt av pandemin. I underlaget från trafikkontoret går avgifter för offentlig platsmark för uteserveringar att särskilja från andra avgifter för användande av offentlig platsmark. I underlaget från kretslopp och vatten gäller förslagen verksamhetsutövare generellt, och inte särskilt för restauranger.

Stadsledningskontoret konstaterar att de två första förslagen avseende avgift för markupplåtelse samt avgift och dispens för fettavskiljare är genomförbara utan direkt fördröjning. Vad gäller avfallstaxan finns dels ett förslag som redan tillämpas och går att fortsätta med. Det andra förslaget för avfallstaxan bedömer stadsledningskontoret vara mera komplicerat att genomföra.

Följande är de tre förslag som förvaltningarna föreslagit och som är möjliga att genomföra omgående:

- Avgift för markupplåtelse för uteserveringar utgår för 2021 för att åter införas från och med år 2022 (behöver beslutas i kommunfullmäktige).

- Dispenshantering för fettavskiljare och därmed avgiften för dispensansökan utgår ur avfallstaxan för 2021 för samtliga verksamheter för att åter införas från och med år 2022 (behöver beslutas i kommunfullmäktige).

- Kretslopp och vattennämnden fortsätter med åtgärder som under 2020 inkluderade att under 2021 ge verksamhetsutövare möjlighet att pausa sitt abonnemang kortare tid än åtta veckor (behöver inget ytterligare beslut).

Förvaltningen kretslopp och vattens andra förslag, att sänka samtliga avgifter i avfallstaxan för 2021 med 30 procent för verksamhetsutövare som drabbats av pandemin, bedömer stadsledningskontoret är svårare att fatta beslut om utifrån befintligt underlag. Avfallstaxan är uppbyggd genom en vikttaxa och genom hämtningsintervall och kärlstorlekar vilket innebär att alla avgiftssänkningar behöver göras individuellt för varje kund. I förslaget finns också juridiska aspekter på att fatta beslut om en avgiftssänkning för en specifik grupp av kommunmedlemmar. Utgångpunkten är, enligt likställighetsprincipen, att lika avgift ska utgå för lika prestation. Det är dock möjligt att utan hinder av likställighetsprincipen särbehandla vissa kommunmedlemmar eller grupper av kommunmedlemmar i förhållande till andra, om det föreligger sakliga skäl.

Stadsledningskontoret instämmer i förvaltningens bedömning att ett sådant förslag behöver skattefinansieras. Att täcka ett intäktsbortfall som uppkommer på grund av att en grupp av verksamhetsutövare inom taxekollektivet får sänkt avgift, kan inte anses vara till nytta för kollektivet, och bör således inte täckas av sådana taxor.

Ett beslut i kommunfullmäktige behöver innehålla ett beslut om från vilket datum förändringen av taxorna ska gälla.

Jonas Kinnander	Eva Hessman
Direktör Ärende och utredning	Stadsdirektör

Utdrag ur Protokoll
Sammanträdesdatum: 2020-12-16

Yrkande från S och D angående kompletterande åtgärder för att bekämpa pandemin

§ 1082, 1514/20

Beslut

Enligt yrkande från MP, V, M, L samt M, V, L, MP och C:

1. Hemställa till Idrotts- och föreningsnämnden att besluta att utbetalningen av aktivitetsbidrag för våren 2021 baseras på antal aktiviteter och närvaroregistreringar som respektive förening rapporterade in för våren 2019 som lägst i de fall föreningar har haft fler aktiviteter.
2. Stadsledningskontoret får i uppdrag att skyndsamt utreda ekonomiska och miljömässiga konsekvenserna av att genomföra följande stödåtgärder för restaurangnäringen:
   - Avgiftsfri markupplåtelse för hela 2021
   - Avgiftsfrihet vid ansökan om minskat antal tömningar av fettavskiljare samt tillåtelse att minska antalet tömningar av fettavskiljare på grund av minskad aktivitet i verksamheten under 2021
   - Reducerade avgifter på grund av minskat behov av avfallshantering under 2021.

Tidigare behandling

Bordlagt den 25 november 2020, § 979 och den 9 december 2020, § 1040.

Handlingar

Yrkande från S och D den 25 november 2020.
Yrkande från SD den 25 november 2020.
Yrkande från MP, V, M, L och C samt särskilt yttrande från KD den 4 december 2020.
Yrkande från M, V, L, MP och C samt särskilt yttrande från KD den 4 december 2020.

Yrkanden

Karin Pleijel (MP), Daniel Bernmar (V) och ordföranden Axel Josefson (M) yrkar bifall till yrkande från MP, V, M, L och C den 4 december 2020 och yrkande från M, V, L, MP och C den 4 december 2020 samt avslag på yrkande från S och D den 25 november 2020 och yrkande från SD den 25 november 2020.

Jonas Attenius (S) och Martin Wannholt (D) yrkar bifall till yrkande från S och D den 25 november 2020, yrkande från MP, V, M, L och C den 4 december 2020 och yrkande från M, V, L, MP och C den 4 december 2020. Vidare yrkar Jonas Attenius (S) avslag på yrkande från SD den 25 november 2020.

Jörgen Fogelklou (SD) yrkar bifall till yrkande från SD den 25 november 2020.

Propositionsordning

Ordföranden ställer först propositioner på bifall respektive avslag på yrkandet från S och D och finner att det avslagits. Omröstning begärs.

Omröstning

Godkänd voteringsproposition: ”Ja för avslag och Nej för bifall till yrkandet från S och D.”

Daniel Bernmar (V), Helene Odenjung (L), Karin Pleijel (MP), Hampus Magnusson (M), Grith Fjeldmose (V), Emmyly Bönfors (C) och ordföranden Axel Josefson (M) röstar Ja (7).

Daniel Bernmar (V), Martin Wannholt (D), Marina Johansson (S), Jessica Blixt (D) och Jonas Attenius (S) röstar Nej (5).

Jörgen Fogelklou (SD) avstår från att rösta (1).

Propositionsordning

Ordföranden ställer härefter propositioner på bifall respektive avslag på yrkandet från M, V, L, MP och C och finner att det bifallits.

Propositionsordning

Ordföranden ställer propositioner på bifall respektive avslag på yrkandet från MP, V, M, L och C och finner att det bifallits.

Propositionsordning

Ordföranden ställer propositioner på bifall respektive avslag på yrkandet från SD och finner att det avslagits.

Protokollsanteckningar

Representanterna från D antecknar följande till protokollet: Demokraterna yrkade bifall till samtliga yrkanden, inklusive SD:s tilläggsyrkande.

Elisabet Lann (KD) antecknar följande till protokollet: Om jag hade haft rätt att rösta hade jag röstat Ja.

Elisabet Lann (KD) antecknar som yttrande två skrivelser från den 4 december 2020.

Reservationer

Blerta Hoti (S), Marina Johansson (S) och Jonas Attenius (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Martin Wannholt (D) och Jessica Blixt (D) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Jörgen Fogelklou (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Prototokollsutdrag skickas till

Idrotts- och föreningsnämnden
Stadsledningskontoret

Dag för justering
2020-12-21

Vid protokollet

Sekreterare
Mathias Sköld

Ordförande
Axel Josefson

Justerande
Daniel Bernmar

Göteborgs Stad

Yttrande på remiss
Utfärdat 2021-01-07
Diarienummer 9273/20

Handläggare
Maria Lundin/Trafikkontoret/GBGStad
Telefon: 031-368 28 75
E-post: maria.lundin@trafikkontoret.goteborg.se

Yttrande till stadsledningskontoret gällande utredning av ekonomiska och miljömässiga konsekvenser av att genomföra stödåtgärder för restaurangnäringen

Ärendet

Trafikkontoret har ombetts att till stadsledningskontoret inkomma med underlag rörande ekonomiska och miljömässiga konsekvenser av avgiftsfri markupplåtelse under hela 2021. Begäran har sin grund i Kommunstyrelsens beslut att ge stadsledningskontoret i uppdrag att skyndsamt utreda de ekonomiska och miljömässiga konsekvenserna av att, som en stödåtgärd för restaurangnäringen, införa avgiftsfri markupplåtelse för hela 2021. Yttrande har också begärts av Kretslopp och vattenförvaltningen.

Tidigare beslut

Kommunfullmäktige beslutade i april (KF 2020-04-16 § 18) att reducera avgiften för upplåtelse av offentlig platsmark för försäljningsändamål till noll under maj och juni och bemyndigade trafiknämnden att fatta beslut om förlängning fram till 2020-12-31.

Trafiknämnden beslutade vid nämndens sammanträde den 23 april 2020 (TN 2020-04-23, § 150) att genomföra flera åtgärder för att stötta Göteborgs besöksnäring, inklusive restaurang och handel, som har drabbats hårt av coronavirusets utbrott och de restriktioner rörande rörlighet i samhället, folksamlingar och social distansering som utbrottet har medfört. Trafiknämnden beslutade också att reducera avgifter för avtal avseende verksamhet på vatten i linje med motsvarande reduktion för markupplåtelse för försäljningsändamål.

Trafiknämnden beslutade vid nämndens sammanträde den 18 juni 2020 (TN 2020-06-18 § 256) att förlänga avgiftsreduceringen för upplåtelse av offentlig platsmark för försäljningsändamål samt för verksamheter på vatten till 2020-10-31.

Trafiknämnden beslutade vid nämndens sammanträde den 22 oktober 2020 att inte reducera avgiften för markupplåtelse för uteserveringar eller för dekorationer och varuvisningar under vintersäsongen 2020/2021 (TN 2020-10-22, § 391).

Bedömning ur ekonomisk dimension

Avgift för upplåtelse av offentlig platsmark är indelad i tre kategorier. De beslut som fattades av trafiknämnden under 2020 (se ovan) rörde kategori A samt avgifter för avtal för verksamheter på vatten. Förslaget som trafikkontoret har ombetts göra en ekonomisk bedömning av avser endast uteserveringar.

Uteserveringar återfinns i kategori A och är den upplåtelseform som främst berör restaurangnäringen.

A. Försäljningsändamål
   Följande upplåtelser kategoriseras under A
   - Salustånd
   - Varuexponering
   - Egentillverkat konsthantverk, Bältesspännarparken och Kungsportsavenyn
   - Julgransförsäljning
   - Salutorgsplatser
   - Marknadsplatser
   - Försäljningskiosker, fasta och rörliga
   - Uteserveringar
   - Fiskbilar, ambulerande

Nedan redogörs för de ekonomiska konsekvenserna av att reducera avgiften för markupplåtelse under 2021. Intäktsförlusterna är beräknade på de intäkter som trafikkontoret hade under 2019 då avgifterna för 2020 i hög utsträckning var reducerade till noll. För att ge ett tydligare beslutsunderlag redovisas nedan två möjliga avgiftsreduceringar:

- Kategori A är den omfattning av avgiftsbefriad markupplåtelse som trafiknämndens tidigare beslut har omfattat vilket innefattar hela Kategori A inom markupplåtelsetaxan och dessutom avgiftsbefrielse för verksamheter på vatten.
- Uteservering är avgiftsbefriad markupplåtelse endast för uteserveringar enligt det förslag som stadsledningskontoret ska bereda.

	Omfattning Kategori A	**Omfattning Uteserveringar**
Intäkt 2019	28 545 tkr	14 701 tkr

Bedömning ur ekologisk dimension

Trafikkontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

De stimulansåtgärder för att mildra coronapandemins effekter på stadens besöksnäring som trafiknämnden tidigare fattat beslut om bedöms har haft positiv inverkan på arbetstillfällen och företags överlevnad. Ytterligare ekonomiska subventioner kommer fortsatt att stötta de verksamheter som omfattas av subventionerna.

Förvaltningens bedömning

Avgiftsbefriad upplåtelse av offentlig platsmark för uteserveringar, alternativt för en mer omfattande reducering av avgiften för kommersiella ändamål, har betydande ekonomiska konsekvenser för trafikkontoret avseende förlorande intäkter.

Trafikkontoret bedömer de miljömässiga konsekvenserna av avgiftsbefriade uteserveringar att vara av liten betydelse.

Kerstin Elias

Avdelningschef

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2020-12-28
Diarienummer 0971/20

Avdelning Kundnära tjänster
Mats Göransson
Telefon: 031-368 55 56
E-post:
mats.goransson@kretsloppochvatten.goteborg.se

Förvaltningsyttrande - Utredning av ekonomiska och miljömässiga konsekvenser av att genomföra stödåtgärder för restaurangnäringen

Förslag till beslut

1. Kretslopp och vattennämnden antecknar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Med anledning av kommunstyrelsens beslutade bifall till yrkande av M, V, L, MP, C vid sammanträdet den 16 december 2020 angående särskilda åtgärder för att hjälpa restaurangnäringen under Corona-pandemin yttrar sig förvaltningen genom detta tjänsteutlåtande.

Då svar krävs till stadsledningskontoret senast 8 januari 2021 kommer ärendet informeras nämnden i efterhand. Presidiet informeras innan yttrandet skickas in. De punkter i yrkandet som berör Kretslopp och vattennämndens verksamhet är följande:

1. Avgiftsfrihet vid ansökan om minskat antal tömningar av fettavskiljare.
2. Tillåtelse att minska antalet tömningar av fettavskiljare på grund av minskad aktivitet i verksamheten under 2021.
3. Reducerade avgifter på grund av minskat behov av avfallshantering under 2021.

Förvaltningen lämnar i yttrandet fyra förslag till åtgärder som bedöms hjälpa restaurangnäringen och andra verksamhetsutövare som drabbats av pandemin.

Kretslopp och vatten

Marianne Erlandson
Förvaltningsdirektör

Bilagor

1. Yrkande KS 16 dec pandemi
2. Avfallstaxa 2021

Ärendet

Kretslopp och vattennämnden informeras om förvaltningens yttrande angående särskilda åtgärder för att hjälpa restaurangnäringen under Corona-pandemin med anledning av kommunstyrelsens beslutade bifall till yrkande av M, V, L, MP, C vid sammanträdet den 16 december 2020.

Beskrivning av ärendet

Göteborgs Restaurangförening har skrivit till kommunstyrelsen och vädjar om stödåtgärder för att klara sig igenom Corona-pandemin. Restaurangbranschen är en bransch som drabbats hårt under pandemin. M, V, L, MP och C önskar därför att åtgärder vidtas samt att en snabbutredning om ekonomiska och miljömässiga konsekvenser av slopad markupplåtelsetaxa och om möjlighet finns att inom taxekollektivet minska kostnaden för restaurangernas avfallshantering om behovet av tjänsterna fortsatt är lägre än tidigare.

Stadsledningskontoret fick av kommunstyrelsen i uppdrag att skyndsamt utreda ekonomiska och miljömässiga konsekvenserna av att genomföra följande stödåtgärder för restaurangnäringen:

- Avgiftsfri markupplåtelse för hela 2021.
- Avgiftsfrihet vid ansökan om minskat antal tömningar av fettavskiljare samt tillåtelse att minska antalet tömningar av fettavskiljare på grund av minskad aktivitet i verksamheten under 2021.
- Reducerade avgifter på grund av minskat behov av avfallshantering under 2021.

Första strecksatsen ovan berör inte Kretslopp och vattennämndens verksamhet, den andra strecksatsen delas i yttrandet upp i två delar; 1 och 2. Således hanteras följande punkter i förvaltningens yttrande:

1. Avgiftsfrihet vid ansökan om minskat antal tömningar av fettavskiljare.
2. Tillåtelse att minska antalet tömningar av fettavskiljare på grund av minskad aktivitet i verksamheten under 2021.
3. Reducerade avgifter på grund av minskat behov av avfallshantering under 2021.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen har, sedan pandemin startade våren 2020, inom ramen för avfallstaxan varit tillmötesgående mot samtliga kunder som uppgivit att de drabbats i sin verksamhet. Förvaltningen har lämnat anstånd med betalningar utan ränta, upprättat avbetalningsplaner utan ränta, glesat ut tömningsintervall samt pausat avfallsabonnemang där kunden uppgett att detta önskas till följd av minskade avfallsmängder. De ekonomiska effekter detta har inneburit för avfallskollektivet under 2020 har rapporterats löpande. Nedan följer förvaltningens bedömning av de punkter som berör nämndens verksamhet.

1. Avgiftsfrihet vid ansökan om minskat antal tömningar av fettavskiljare

Fett i avloppet orsakar problem för ledningsnätet. För att hindra fett från att nå avloppet ska till exempel restauranger och storkök ha fettavskiljare och dessa behöver tömmas regelbundet. Det insamlade fettet är ett hushållsavfall och samlas därmed in genom kommunal försorg via avfallskollektivet. Kravet på antal tömningar av fettavskiljare ökade från och med 1 januari 2020 från minst två till minst sex gånger per år, med möjlighet att ansöka om dispens. En avgift tas ut av Kretslopp och vatten för att pröva dispensansökan. Avgiftens storlek fastställdes i avfallstaxan för 2020 och uppgår till 4 280 kronor exklusive moms per fettavskiljare som ansökan avser. Under 2020 har 23 ansökningar inkommit till förvaltningen, varav 16 har godkänts.

Förslag 1

Förvaltningen föreslår att dispenshanteringen och därmed avgiften helt utgår ur avfallstaxan för 2021 för samtliga verksamheter. Det kan vara ytterligare verksamhetsutövare med fettavskiljare som drabbas negativt av pandemin än restauranger. Förslaget kräver ett nytt fullmäktigebeslut för avfallstaxan 2021.

Förvaltningen föreslår vidare att ordinarie hantering med dispenser, granskning och tömningsintervall återinförs 2022. Detta tas med i kommunfullmäktiges beslut om avfallstaxa 2022.

2. Tillåtelse att minska antalet tömningar av fettavskiljare på grund av minskad aktivitet i verksamheten under 2021

En redan införd åtgärd under pandemin är att kunder har möjlighet att, utan ansökan enligt ovan, hoppa över nästkommande tömning om fettavskiljaren har tömts de senaste fyra veckorna. Förvaltningen utvärderar sedan om kunden kan hoppa över ytterligare en tömning, men kunden måste höra av sig löpande. Förvaltningen och verksamhetsutövaren måste se till att det inte bildas en fettkaka i avskiljaren, vilket är risken om det går för lång tid mellan tömningarna. Det skulle drabba verksamhetsutövaren negativt ekonomiskt då tömningen blir problematisk och tar lång tid.

Förslag 2

Förvaltningen bedömer att redan införd åtgärd är välavvägd och föreslår att den kvarstår under 2021. Åtgärden ger verksamhetsutövaren möjlighet att glesa ut sina tömningar på ett för fettavskiljaren säkert sätt. Alltså kommer möjligheten att ansöka om dispens under 2021 ersättas med hanteringen enligt punkt 2 ovan. 2022 återgår förvaltningen till tidigare ordinarie hantering av fettavskiljare. Detta tas med i kommunfullmäktiges beslut om avfallstaxa 2022.

3. Reducerade avgifter på grund av minskat behov av avfallshantering under 2021

Samtliga avfallsabonnenter har alltid möjlighet att påverka sin avfallstömning och därmed sin kostnad för detta genom att i första hand minska hämtningsfrekvensen

och i andra hand minska antalet avfallskärl. Förvaltningen har under pandemin tillfälligt tagit bort åtta-veckors principen för att pausa sitt abonnemang om man tillfälligt har stängt sin verksamhet. Detta innebär att en kund kan pausa sitt abonnemang kortare tid än åtta veckor och på detta sätt minska sin kostnad för avfallshanteringen.

Förslag 3.1
Förvaltningen föreslår att vidtagen åtgärd att kunna pausa abonnemanget kortare tid än åtta veckor kvarstår under 2021, då den i kombination med möjligheten att glesa ut tömningsintervall och minska antalet kärl ger verksamhetsutövare goda möjligheter att påverka sina kostnader för avfallshämtning. Förvaltningen bedömer att flexibiliteten i att kunna skräddarsy sin avfallshämtning möjliggör för verksamhetsutövaren att göra anpassningar efter sina behov över tid.

Förslag 3.2
Ett alternativt förslag eller ytterligare åtgärd är att samtliga avgifter i avfallstaxan för 2021 reduceras med 30 % för verksamhetsutövare som drabbats av pandemin. Detta kräver ett nytt fullmäktigebeslut för avfallstaxan 2021.

Information och styrande dokument
För samtliga av förvaltningen föreslagna åtgärder ovan behöver ytterligare riktade informationsinsatser göras. Förvaltningen behöver också ta fram förbättrade riktlinjer för bedömning av verksamhetsutövares påverkan av pandemin.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen bedömer att föreslagna åtgärder har en positiv ekonomisk effekt för staden som helhet och de drabbade verksamhetsutövarna.

I början av 2020 bedömdes intäktsförlusterna på avfallssidan till omkring 1 mkr, dessa sjönk under året till strax under 100 tkr. Avfallskollektivets ekonomi under 2021 bedöms påverkas negativt av pandemin i ungefär samma storleksordning som för 2020 till följd av förslagen 1, 2 och 3.1.

Den ekonomiska konsekvensen för avfallskollektivet av ett beslut om minskade avgifter med 30% enligt förslag 3.2 ovan uppskattas grovt till intäktsförlust om 9 mkr samt ökad kostnad för administration. Uppskattningen är baserad på underlag för hotell- och restaurangnäringen. Förvaltningen bedömer att en reducerad avgift som endast vänder sig till vissa kundgrupper bör skattefinansieras.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen bedömer att föreslagna åtgärder har en ringa påverkan på invånarnas och stadens ekologiska förhållande.

Ett något större utsläpp av fett till ledningsnätet kan bli följden om även verksamheter som inte påverkas av pandemin nyttjar möjligheten till utglesad tömning av fettavskiljare. Troligen blir detta inte ett stort problem då

verksamhetsutövaren själv riskerar att drabbas av översvämning om ledningarna eller fettavskiljaren sätts igen till följd av att fettansamlingar bildas.

Att tömningsfrekvenser anpassas till verksamheternas behov är positivt då onödiga transporter kan minimeras och med det även utsläppen som följer av dem.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen bedömer att föreslagna åtgärder har en har positiv inverkan för barn, mångfald och jämställdhet då drabbade verksamheter får hjälp att klara sig under pandemin och arbetstillfällen förhoppningsvis kan kvarstå.

Expedieringskrets

Kommunstyrelsen